

CYNGOR SIR YNYS MÔN		
ADRODDIAD I:	PWYLLGOR GWAITH	
DYDDIAD:	26 MAWRTH 2018	
PWNC:	Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn 2016/17	
AELOD(AU) PORTFFOLIO:	Y Cynghorydd John Griffith (Adnoddau) Y Cynghorydd R G Parry OBE FRAGS (Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff) Y Cynghorydd Councillor R Meirion Jones (Dysgu)	
PENNAETH GWASANAETH:	R MARC JONES/DEWI R. WILLIAMS	
AWDUR YR ADRODDIAD: RHIF FFÔN: E-BOST:	Claire Klimaszewski (01248) 751865 clkfi@ynysmon.gov.uk /Dafydd V. Owen (01248) 752255 DafyddVOwen@ynysmon.gov.uk	
AELODAU LLEOL:		
A - Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau		
Cymeradwyo Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn am y flwyddyn 2016/17 a nodi diweddariad ar Stad Môn-ddaliadau David Hughes (Atodiadau A a B).		
B - Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a pham wnaethoch chi eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?		
Amherthnasol		
C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?		
Mae hwn yn fater sydd wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.		
CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydi		
D - A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi		
DD - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth Strategol (SLT) (mandadol)	
2	Swyddog Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Amherthnasol – y Swyddog Adran 151 yw awdur yr adroddiad hwn
3	Swyddog Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	

E - Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrth-dlodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniadau	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
• Atodiad A – Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn 2016/17		
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):		
Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn 2014/15 a 2015/16, y Pwyllgor Gwaith, 29 Ionawr 2018. http://democratiaeth.ynysmon.gov.uk/ieListDocuments.aspx?CId=134&mid=3120&ver=4&LLL=1		

Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn

1. Pwrpas

- 1.1** Prif bwrpas yr adroddiad hwn yw gofyn i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon terfynol ar gyfer blwyddyn ariannol 2016/17 a derbyn diweddariad ar Stad David Hughes (Mân-ddaliadau).

2. Cefndir

- 2.1** Derbyniodd y Pwyllgor Gwaith adroddiad ar Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn y cyfarfod ar 29 Ionawr 2018. Yn yr adroddiad hwnnw, cafwyd crynodeb o elfennau'r Ymddiriedolaeth ac fe gyflwynwyd cyfrifon terfynol yr ymddiriedolaeth am flynyddoedd ariannol 2014/15 a 2015/16. Yn ogystal, cyflwynwyd crynodeb o'r sefyllfa ariannol ddrafft ar gyfer 2016/17. Ceir isod amlinelliad o sefyllfa ariannol derfynol yr ymddiriedolaeth. I'n hatgoffa, mae Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn cynnwys tair cronfa: Cronfa Waddol David Hughes a Chronfa Addysg Bellach Ynys Môn 1/3 a Chronfa Ymddiriedolaeth Addysg Ynys Môn 2/3 sy'n darparu buddion addysgol penodol.

2.1.1 Stad Elusennol David Hughes (Cronfa Waddol)

Mae'r waddol yn dyddio'n ôl i 1608 ac, ar hyn o bryd, mae'n cynnwys nifer o blotiau o dir mân-ddaliadau, a bythynnod a buddsoddiadau eraill. Mae'r gronfa hon yn casglu rhenti o'r eiddo y mae'n buddsoddi ynddynt a difidendau a llog ar fuddsoddiadau'r Gronfa Fuddsoddi a reolir gan Reolwyr Cronfa Blackrock Investment. Caiff costau rheoli, ariannol a gweinyddol y stad eu tynnu o'r rhenti a geir er mwyn penderfynu ar yr incwm net y gellir ei rannu yn ystod y flwyddyn. Caiff chwarter unrhyw incwm net sydd dros ben ei dalu i elusen ddi-gyswllt, sef "Elusen David Hughes ar gyfer y Tlodion", a hynny er mwyn lliniaru tlodi yng nghymuned Llantrisant. Mae'r incwm gweddilliol yn ffurfio Cronfa Addysg Bellach Ynys Môn sydd wedi ei rhannu'n ddwy ran.

2.1.2 Cronfa Elusennol Addysg Bellach Ynys Môn 1/3 (Cronfa Gyfyngedig)

Yn ychwanegol at yr incwm net o Stad Waddol David Hughes, mae'r ymddiriedolaeth hon hefyd yn derbyn incwm o fuddsoddiadau a reolir gan Blackrock mewn modd tebyg i Gronfa Waddol David Hughes. Caiff traean o Gronfa Addysg Bellach Ynys Môn ei neilltuo i ddarparu buddion arbennig o unrhyw fath, rhai nad ydynt fel arfer yn cael eu darparu gan yr Awdurdod, a hynny er mwyn cynorthwyo disgyblion hŷn i orffen eu cyrsiau mewn unrhyw un o'r ysgolion sydd wedi eu henwi yn y cynllun, sef y pum ysgol uwchradd a gynhelir gan y Cyngor Sir.

2.1.3 Cronfa Elusennol Ymddiriedolaeth Addysg Ynys Môn 2/3 (Cronfa Gyfyngedig)

Mae'r elfen hon o'r ymddiriedolaeth yn derbyn incwm mewn ffordd debyg i'r uchod (2.1.2). Mae'r ddwy ran o dair sy'n weddill o Gronfa Addysg Bellach Ynys Môn ar gael i helpu pobl ifanc dan 25 oed sydd wedi mynychu unrhyw un o'r ysgolion a enwir yn y cynllun am o leiaf ddwy flynedd ac sydd angen cymorth ariannol i fynd ymlaen i addysg bellach neu hyfforddiant.

3. Perfformiad Ariannol

- 3.1** Mae'r Ymddiriedolaeth yn ennill incwm o'r rhenti a geir o Bortffolio Eiddo Ymddiriedolaeth Waddol David Hughes, difidendau o fuddsoddiadau ecwiti, llogau eraill a gwerthu buddsoddiadau. Mae'r gwariant yn gysylltgedig â chynnal a chadw eiddo, cyfleustodau, dibenion elusennol a chostau cefnogaeth. Mae'r wybodaeth fanwl ynghylch incwm, gwariant ac asedau'r ymddiriedolaeth wedi ei chyflwyno yn yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon ar gyfer 2016/17 a cheir crynodeb isod. Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon terfynol ar gyfer 2016/17.

- 3.2** Yn Ionawr 2018, hysbyswyd y Pwyllgor Gwaith fod yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon drafft ar gyfer 2016/17 yn dangos diffyg net dros dro o £343,342. Mae'r archwiliad annibynnol o'r Adroddiad a'r Cyfrifol ar gyfer 2016/17 bellach wedi ei gwblhau a'r diffyg net terfynol oedd £343,341. Mae'r gwahaniaeth oherwydd camgymeriad 'rowndio'. Mae yna ddiffyg net oherwydd y buddsoddiad a wnaed er mwyn gwneud gwaith trwsio ar y mân-ddaliadau a phrynu Fferm Hendre, pethau a fydd o fantais i'r Ymddiriedolaeth yn y dyfodol.
- 3.3** Mae'r Datganiad o Weithgareddau Ariannol (SOFA) ar gyfer 2016/17, ar dudalen 6 y cyfrifon yn dangos bod yr ymddiriedolaeth wedi ennill £138,637 mewn incwm yn 2016/17. Mae gwybodaeth ychwanegol ar y gwahanol fathau o incwm wedi ei chynnwys yn nodyn 2, tudalen 9 yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon. Caiff cyfran sylweddol o'r incwm (£100,456) ei gynhyrchu o'r rhenti a gesglir gan Stad (Mân-ddaliadau) David Hughes. Gwariodd yr ymddiriedolaeth £65,905 ar gostau gweithredu ac, o'r swm hwn, roedd £53,184 yn gysylltiedig â chostau megis trwsio a chynnal a chadw ar Stad David Hughes. Cafwyd costau cefnogaeth o £11,721 yn ystod y flwyddyn. Roedd y rhan fwyaf o'r swm hwn yn gysylltiedig â chostau mewmol a godir ar yr Ymddiriedolaeth am wasanaethau a ddarperir, h.y. costau gweinyddol eiddo £8,250 a chostau cyfrifo a chefnogaeth £2,621. Yn ystod y flwyddyn, rhoddodd yr Ymddiriedolaeth ei grant cyntaf ers blynyddoedd, sef grant addysgol gwerth £1,000 i gyn-ddisgybl o Ysgol Bodedern i gefnogi hyfforddiant proffesiynol. Yn Nodiadau 3 i 5 ar dudalen 10 y Cyfrifon Blynyddol, ceir mwy o wybodaeth am y costau gweithredol hyn. Mae'r SOFA hefyd yn dangos cynnydd net o £30,130 mewn buddsoddiadau sydd wedi ei wneud i fyny o nifer o enillion a cholledion sydd wedi eu gwireddu a sydd heb eu gwireddu.
- 3.4** Mae'r SOFA yn cynnwys eitem eithriadol o £446,203 ar gyfer amhariad. Bydd gwario ar eiddo'n cynyddu eu gwerth marchand, fodd bynnag, i ddibenion y cyfrifon, caiff eiddo eu prisio ar sail eu gwerth cyfredol ac, o'r herwydd, ni fydd unrhyw wariant cyfalaf yn golygu cynnydd uniongyrchol yn y gwerth cario ar y fantolen. Gwariwyd £710,545 o arian cyfalaf yn ystod y flwyddyn (dangosir hyn fel ychwanegiadau yn Nodyn 7b) ac mae'r gwerth cario yn cael ei amharu wedyn i adlewyrchu'r prisiad sy'n seiliedig ar y dull prisio.
- 3.5** Mae'r Fantolen fel yr oedd ar 31 Mawrth 2017 ar dudalen 7 y Cyfrifon, yn nodi fod gan yr Ymddiriedolaeth gyfanswm o £2,677,374 mewn Asedau Sefydlog. Yr elfen fwyaf sylweddol o'r swm hwn, sef £2,416,550, yw gwerth teg Stad David Hughes. Y £260,824 sy'n weddill yw gwerth y buddsoddiadau a restrwyd ar y gyfnewidfa stoc ar 31 Mawrth 2017. Caiff y buddsoddiadau hyn eu rheoli gan Reolwyr y Gronfa Fuddsoddi, Blackrock. Roedd cyfanswm yr asedau cyfredol yn £170,680. Mae'r swm hwn yn ostyngiad sylweddol o gymharu ag asedau cyfredol y flwyddyn flaenorol, sef £834,763. Mae hyn oherwydd y buddsoddiad sylweddol a wnaed i drwsio ac atgyweirio Stad David Hughes a phrynu Fferm Hendre sy'n golygu bod yr arian wedi gostwng o £792,324 yn 2015/16 i £103,298 ar 31 Mawrth 2017. Roedd ymrwymadau tymor byr, h.y. credydwy'r £12,175, sy'n ostyngiad o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Roedd ffigyrau'r credydwy'r ar gyfer 2015/16 yn anarferol o uchel oherwydd yr anfonebau trwsio gwerth uchel nad oeddynt wedi dod i law erbyn diwedd y flwyddyn. Dengys y Fantolen fod Cyfanswm yr Asedau Net, sef gwerth yr Ymddiriedolaeth ar 31 Mawrth 2017 yn £2,835,927. Mae hyn yn cymharu â £3,179,220 ar 31 Mawrth 2016. Mae'r gostyngiad hwn, fel y soniwyd uchod, oherwydd y gwariant cyfalaf yn ystod y flwyddyn a'r penderfyniad i brynu Fferm Hendre. Yn y tymor hwy, fodd bynnag, bydd y gwariant hwn a phryniant Fferm Hendre yn cynyddu gwerth yr Ymddiriedolaeth a'i gallu i greu incwm.

4. Adroddiad y Rheolwr Stadau Gwledig ar Stad (Mân-ddaliadau) David Hughes

- 4.1** Roedd angen gwario cryn dipyn o arian ar Stad (Mân-ddaliadau) David Hughes er mwyn dod â nifer o'r eiddo i fyny i'r safonau cyfreithiol angenrheidiol a gwella hirhoedledd y Stad. Mae'n golygu y bydd gan yr Ymddiriedolaeth well siawns o sicrhau incwm rhent yn y dyfodol a bydd yn ychwanegu at oes adeiladau'r mân-ddaliadau. Mae'r tabl isod yn nodi'r gwariant ar waith trwsio ac atgyweirio mawr ac ar bryniannau ar y Stad rhwng 2013/14 a 2017/18.

Blwyddyn Ariannol	£	Eiddo	Gwaith a Gwblhawyd
2013/14	72,427 35,386	Canol y Rhos Cott Llanrhuddlan	Gwaith Trwsio sylweddol Gwaith Trwsio
Cyfanswm 2013/14	107,813		
Cyfanswm 2014/15	0	Dim gwaith mawr	
2015/16	46,160	Cott Llanrhuddlad	Adeilad Amaethyddol newydd
Cyfanswm 2015/16	46,160		
2016/17 ac amcangyfrif ar gyfer 2017/18	132,039	Plas Bach Cerrigceinwen	Gwaith Atgyweirio
	80,000	Prysiorwerth Cerrigceinwen	Gwaith Atgyweirio
	178,581	Ffermdy Maen Hir Llannerch-y-medd	Gwaith Atgyweirio
	42,150	Tyddyn Gyrfer	Cyflenwi a chodi adeilad ffrâm ddur
	78,465	Tremoelgoch Llanfachraeth	Gwaith Atgyweirio
	264,342	Hendre Mona	Prynu Fferm Hendre Mona
Cyfanswm 2016/17 ac Amcangyfrif ar gyfer 2017/18	775,577		
Cyfanswm	929,550		

- 4.2** Roedd y cyfan o'r gwaith uchod yn angenrheidiol oherwydd, yn hanesyddol, ychydig iawn a fuddsoddiwyd yn y Stad. Daeth y gwaith hwn â'r adeiladau i fyny i'r safon ofynnol. Gwnaed y buddsoddiad mwyaf sylweddol ym Maen Hir gyda swm o £178,581 yn cael ei wario ar y fferm er mwyn sicrhau y gallai rhywun symud i mewn eto i'r tŷ adfeiliedig sy'n golygu bod y fferm bellach yn uned fwy cynaliadwy o dros 250 o erwau.
- 4.3** Er mwyn sicrhau bod y Stad yn gallu cynhyrchu'r incwm mwyaf posibl, mae rhai o'r mân-ddaliadau wedi cael eu hailstrwythuro. Yn ychwanegol at hyn, prynodd Stad David Hughes Fferm Hendre gan Stad Mân-ddaliadau'r Cyngor oherwydd bod yr eiddo hwn yn fwy hyfyr fel ran o Stad David Hughes. Roedd y fferm hon yn flaenorol wedi cael ei hamgylchynu gan Stad David Hughes, Mae'r buddsoddiad hwn yn Fferm Hendre yn ychwanegu at bortffolio'r Stad a'i photensial i greu incwm.
- 4.4** Ers 2015/16, gwerthwyd dau ddarn bychan o dir (am £25,000 yr un) am elw sylweddol i'r Stad. Yn ychwanegol, gwerthwyd Tŷ Llwyd, Rhostrehwfa, Llangejni ar ran Stad David Hughes ym mis Gorffennaf 2017 am £170,150. Bydd hyn o gymorth i roi'n ôl yn y grofna rywfaint o'r arian a ddefnyddiwyd i brynu Fferm Hendre, o'r herwydd, fe'i gwerthwyd er budd gorau Stad David Hughes.

- 4.5** Bydd y gwaith atgyweirio ac ailstrwythuro a wnaed ar y Stad o gymorth i sicrhau y bydd Stad Elusenol David Hughes bellach mewn sefyllfa i gynhyrchu gwarged blynyddol iach o incwm rhent.
- 4.6** Nid oes unrhyw brosiectau mawr eraill wedi cael eu nodi ar gyfer y tymor byr, fodd bynnag, gallai rhai anheddau eraill ar y stad nad oes arian mawr wedi cael ei fuddsoddi ynddynt, elwa o waith gwella. Fodd bynnag, byddai modd cwrdd yn gyfforddus â lefel y gwariant y byddai ei angen o'r incwm rhent blynyddol a fyddai'n cael ei gynhyrchu o'r stad.

5. Casgliad

- 5.1** Cafwyd trosolwg o'r cefndir i Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn. Yn yr adroddiad, ceir crynodeb o'r Ymddiriedolaeth a pherfformiad ariannol yr Ymddiriedolaeth am 2016/17. Roedd cyfanswm o £2,835,879 yng nghronfa'r Ymddiriedolaeth ar 31 Mawrth 2017, gyda balans ariannol o £103,298 yn y banc. Mae swm sylweddol o arian wrth gefn yr Ymddiriedolaeth wedi cael ei fuddsoddi yn Stad David Hughes yn ystod y flwyddyn gyda nifer o eiddo wedi cael eu hatgyweirio a Fferm Hendre wedi cael ei phrynu.

**CRONFA YMDDIRIEDOLAETH ADDYSG
BELLACH YNYS MÔN**

ANGLESEY FURTHER EDUCATION TRUST FUND

**ADRODDIAD BLYNYDDOL A
CHYFRIFON**

**ANNUAL REPORT AND
ACCOUNTS**

2016/2017

**Rhif Cofrestru Elusen / Charity Registration No.
525254**

CYNNWYS Y DATGANIAD ARIANNOL AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
31 MAWRTH 2017

	Tudalen
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr	1-4
Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol	5
Datganiad Gweithgareddau Ariannol	6
Mantolen	7
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	8-13

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
AR 31 MAWRTH 2017

Mae'r ymddiriedolwyr yn cyflwyno eu hadroddiad gyda datganiadau ariannol yr elusen am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2017. Mae'r ymddiriedolwyr wedi mabwysiadu darpariaethau'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir (SORP) 'Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau' sy'n berthnasol i elusennau wrth baratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safonau Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (FRS102) sy'n weithredol o 1 Ionawr 2015.

MANYLION CYFREITHIOL A GWEINYDDOL

Rhif Cofrestru Elusen:

525254

Cyfeiriad y Brif Swyddfa:

Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfa'r Sir
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW

Ymddiriedolwr:

Unig ymddiriedolwr Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yw Cyngor Sir Ynys Môn a gweinyddwyd gweithgareddau'r Ymddiriedolaeth ar ei rhan gan y Cyngor Sir.

Archwiliwr Annibynnol

Mr Brian Hughes
A. Hughes-Jones, Dyson & Co
Capel Moreia
De Penrallt
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1NS

STRWYTHUR, LLYWODRAETHU A RHEOLI

Dogfen lywodraethu:

Rheolir yr elusen gan ei dogfen lywodraethu, gweithred ymddiriedolaeth, ac mae'n ymgorffori elusen anghorfforaethol.

Rheoleiddir Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn gan gynllun a wnaed gan y Bwrdd Addysg ar 23 Mawrth 1939 ac fe'i haddaswyd yn sylweddol gan gynllun a wnaed ar 18 Gorffennaf 1960. Mae'r rhain yn nodi'r dyletswyddau, y pwerau a'r amodau sy'n sail i'r Ymddiriedolaeth weithredu arni.

Recriwtio a phenodi ymddiriedolwyr newydd:

Cyngor Sir Ynys Môn yw unig ymddiriedolwr Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn. Mae'r elusen yn cael ei rhedeg gan Bwyllgor Gwaith y Cyngor.

Mae ymddiriedolwyr newydd yn cael eu briffio ynghylch eu cyfrifoldebau cyfreithiol o dan gyfraith elusen, cynnwys y ddogfen lywodraethu a'r broses gwneud penderfyniadau. Nodir ac ymdrinnir yn fewnol ag anghenion hyfforddiant gan ymddiriedolwyr presennol a swyddogion y Cyngor.

Strwythur y sefydliad:

Cyngor Sir Ynys Môn yw unig ymddiriedolwr Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn a gweinyddir gweithgareddau'r Ymddiriedolaeth ar ei rhan gan y Cyngor Sir.

Dyma strwythur y sefydliad:-

- Mae Pwyllgor Gwaith y Cyngor yn gweithredu fel yr Ymddiriedolwr.
- Mae gan Bennaeth Gwasanaeth (Dysgu Gydol Oes) y Cyngor ar y cyd â Deilydd Portffolio Dysgu Gydol Oes awdurdod dirprwyedig i ddyrannu'r grantiau blynyddol.
- Mae gan Bennaeth Gwasanaeth (Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) y Cyngor ar y cyd â Deilydd Portffolio Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo awdurdod dirprwyedig i reoli cytundebau tenantiaeth a gosod rhenti'r portffolio eiddo (Gwaddol David Hughes).
- Bydd Pwyllgor Gwaith y Cyngor yn cymeradwyo cyfrifon yr Ymddiriedolaeth a dirprwyir awdurdod i arwyddo Cyfrifon Blynyddol yr Ymddiriedolaeth i'r Swyddog Adran 151.

Arweinwyr strategol y Cyngor Sir oedd:-

- Prif Weithredwr – Dr Gwynne Jones
- Dirprwy Brif Weithredwr – Annwen Morgan
- Dirprwy Brif Weithredwr – Caroline Turner
- Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 – Marc Jones
- Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) a Swyddog Monitro – Lynn Ball

Partïon cysylltiedig:

Oherwydd natur gwaith yr elusen a gan mai Cyngor Sir Ynys Môn yw unig ymddiriedolwyr yr elusen, mae'n anochel y bydd trafodion busnes yn cael eu cynnal gyda sefydliadau sy'n gysylltiedig â'r Cyngor a'i staff. Rhaid i'r holl drafodion busnes sy'n ymwneud â sefydliadau y gallai Cyngor Sir Ynys Môn fod â diddordeb ynddynt hyd braich. Mae gan y cyngor bolisi sy'n nodi bod yn rhaid i bob ymddiriedolwr ddatgan diddordeb os bydd trafodion yn ymwneud â pharti cysylltiedig.

Rheoli risg:

Adolygwyd y prif risgiau, y mae'r Ymddiriedolaeth yn agored iddynt, fel y nodwyd gan yr Ymddiriedolwr, a sefydlwyd systemau neu weithdrefnau i reoli'r risg.

AMCANION A GWEITHGAREDDAU

Nodau ac amcanion:

Mae'r Gronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn cynnwys tair cronfa: Gwaddol David Hughes, Cronfa Addysg Bellach Ynys Môn 1/3 a Chronfa Addysg Bellach Ynys Môn 2/3 sy'n darparu budd addysgol penodol.

Ystâd Elusennol David Hughes (Cronfa Waddol):

Mae'r gronfa hon yn casglu rhenti gan yr eiddo y buddsoddwyd ynddynt a llog ar ei fuddsoddiadau. Caiff costau rheoli a gweinyddu'r ystâd eu didynnu o'r rhenti a dderbynnir i gael yr incwm net am y flwyddyn y gellir ei ddosbarthu neu gwariant net.

Gwneir taliad o chwarter yr incwm net i elusen heb gysylltiad, "Elusen y Tlodion David Hughes" i liniaru tlodi yng nghymuned Llantrisant. Mae gweddill yr incwm yn mynd i Gronfa Addysg Bellach Ynys Môn:-

Cronfeydd Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn:

Caiff traean o'r Gronfa Gyffredinol ei dyrannu i ddarparu budd arbennig o unrhyw fath, nad yw fel arfer yn cael ei ddarparu gan yr Awdurdod, i helpu disgyblion hŷn i orffen eu cyrsiau yn unrhyw un o'r ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynllun – y pum ysgol uwchradd a gynhelir gan y Cyngor Sir. Mae'r ddwy ran o dair sy'n weddill yn y Gronfa Gyffredinol ar gael i rai o dan 25 oed, sydd wedi mynychu unrhyw un o'r ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynllun am o leiaf ddwy flynedd, ag angen cymorth ariannol arnynt ar gyfer Addysg Bellach neu Uwch neu hyfforddiant. Nid yw'r ymddiriedolaeth wedi dyfarnu unrhyw grantiau am nifer o flynyddoedd. Fodd bynnag, mae gweithdrefnau'n cael eu hadolygu ac mae'r ymddiriedolaeth wedi dechrau dyfarnu grantiau i unigolion cymwys yn ystod 2016/17. Bydd y rhain wedi helpu'r unigolion i barhau mewn Addysg Bellach neu Uwch neu Hyfforddiant.

Dyrannu grantiau:

Dyrennir grantiau i unigolion sydd wedi mynychu neu sy'n mynychu un o'r pum ysgol uwchradd a gynhelir gan y Cyngor Sir sy'n cwrdd â'r meini prawf uchod.

Budd cyhoeddus:

Mae'r ymddiriedolwyr yn cadarnhau eu bod wedi cyfeirio at y canllawiau sydd yng nghanllaw cyffredinol Comisiynydd yr Elusen ar fudd cyhoeddus wrth adolygu nodau ac amcanion yr elusen ac wrth gynllunio gweithgareddau i'r dyfodol a phennu'r broses dyrannu grantiau.

CYFLAWNIAD A PHERFFORMIAD

Gweithgareddau elusennol:

Mae'r elusen wedi parhau i ddiogelu asedau'r ymddiriedolaeth.

Mae'r elusen wedi bod trwy gyfnod o atgyfnerthu ac mae wedi bod yn arbed arian i'w ail-fuddsoddi yn ei bortffolio eiddo sy'n mynd yn hŷn. Trwy gynnal y cyfnod atgyfnerthu hwn, bydd asedau'r elusen ar gael i ddarparu incwm am flynyddoedd i ddod i'w buddiolwyr yn y dyfodol. Yn ystod y flwyddyn, mae'r elusen wedi dechrau rhaglen drwsio ac adnewyddu sylweddol i Ystâd David Hughes. Bydd hyn yn golygu bod nifer o adeiladau fferm mewn cyflwr mwy addas. Mae'r rhaglen hon yn parhau yn 2016/17 ac wedi hynny.

ADOLYGIAD ARIANNOL

Perfformiad Ariannol:

Roedd gan yr elusen ddiffyg net o £343,341 yn ystod y flwyddyn yn bennaf yn sgil y rhaglen drwsio helaeth i Ystâd David Hughes y soniwyd amdani uchod.

Cyfanswm cronfeydd ar 31 Mawrth 2017 oedd £2,835,879, gyda'r holl gronfeydd yn gyfyngedig.

Prif ffynonellau ariannu:

Prif ffynonellau ariannu'r elusen yw incwm rhenti gan denantiaid ac incwm buddsoddi ar ffurf difidendau llog buddsoddiadau neu log ar adneuon.

Polisi buddsoddi ac amcanion:

Mae gan yr elusen bortffolio eiddo sylweddol sy'n mynd yn hŷn a bydd angen buddsoddi'n sylweddol. Mae ymddiriedolwr yr elusen wedi bod trwy gyfnod atgyfnerthu er mwyn cynhyrchu'r cronfeydd ariannol angenrheidiol i ail-fuddsoddi yn ei hasedau. Hefyd, mae'r elusen yn cadw tua 10% o'i Chyfanswm Asedau Sefydlog mewn Cronfeydd Buddsoddi, sy'n cynhyrchu difidend ac incwm llog.

Cynlluniau ar gyfer y Dyfodol

Mae Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn fusnes gweithredol i'r dibenion elusennol a nodwyd uchod.

DATGANIAD CYFRIFOLDEB YR YMDDIRIEDOLWYR

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a'r datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig (Arfer Cyfrifyddu Cymeradwy'r Deyrnas Unedig).

Mae'n ofynnol yn ôl y gyfraith sy'n berthnasol i elusennau yng Nghymru a Lloegr, y Ddeddf Elusennau, Rheoliadau Elusen (Cyfrifon ac Adroddiadau) a darpariaethau'r weithred ymddiriedolaeth fod yr ymddiriedolwyr yn paratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob flwyddyn ariannol sy'n rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa bresennol yr elusen ac o'r adnoddau a dderbyniwyd ac o'r defnydd a wnaed o adnoddau, yn cynnwys incwm a gwariant, yr elusen am y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hynny, rhaid i'r ymddiriedolwyr:-

- ddewis polisiâu cyfrifyddu addas ac yna'n cymhwyso'n gyson;
- dilyn y dulliau a'r egwyddorion yn y SORP Elusennau;
- llunio barn ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn synhwyrol;
- paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol oni bai ei bod yn amhriodol tybio y bydd y cwmni elusennol yn parhau i weithredu.

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu cywir sy'n datgelu gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol yr elusen ac er mwyn eu galluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r Ddeddf Elusennau, Rheoliadau Elusen (Cyfrifon ac Adroddiadau) a darpariaethau'r weithred ymddiriedolaeth. Maent hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedau'r elusen a gan hynny am gymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

Arwyddwyd gan Bennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 o dan awdurdod dirprwyedig ar ran yr ymddiriedolaeth:

.....
Mr R Marc Jones CPFA
Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151

Dyddiad:

ADRODDIAD YR ARCHWILIWR ANNIBYNNOL I'R YMDDIRIEDOLWYR **O GRONFA ADDYSG BELLACH YNYS MÔN**

Rwy'n adrodd i'r Ymddiriedolwyr ar gyfrifon yr Ymddiriedolaeth am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2017, a nodir ar dudalennau 7 i 14.

Priod gyfrifoldebau'r ymddiriedolwyr a'r archwiliwr

Ymddiriedolwyr yr elusen sy'n gyfrifon am baratoi'r cyfrifon. Mae ymddiriedolwyr yr elusen yn ystyried nad oes angen archwiliad eleni o dan Adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 (Deddf 2011) a bod angen cynnal archwiliad annibynnol. Mae'r elusen yn paratoi cyfrifon ar y cyd ac rwy'n gymwysedig i gynnal yr archwiliad gan fy mod yn aelod cymwysedig o Sefydliad y Cyfrifwyr Siartredig yng Nghymru a Lloegr.

Fy nghyfrifoldeb yw:-

- archwilio'r cyfrifon o dan Adran 145 o Ddeddf 2011;
- dilyn gweithdrefnau yn y Cyfarwyddiadau Cyffredinol a roddwyd gan y Comisiwn Elusennol o dan Adran 145(5) o Ddeddf 2011; a
- datgan p'un ai y tynnwyd fy sylw at faterion penodol.

Sail adroddiad yr archwiliwr annibynnol

Cynhaliwyd fy archwiliad yn unol â'r Cyfarwyddiadau Cyffredinol a roddwyd gan y Comisiwn Elusennol. Mae archwiliad yn cynnwys adolygiad o'r cofnodion cyfrifon a gadwyd gan yr elusen ac yn cymharu'r cyfrifon a gyflwynwyd â'r cofnodion hynny. Mae hefyd yn cynnwys ystyried unrhyw eitemau neu ddatgeliadau anarferol yn y cyfrifon, ac yn ceisio esboniad gennych chi fel ymddiriedolwyr ynghylch unrhyw faterion o'r fath. Nid yw'r gweithdrefnau a gynhaliwyd yn darparu'r holl dystiolaeth y byddai ei hangen mewn archwiliad ac, o ganlyniad, ni roddir unrhyw farn p'un ai a yw'r cyfrifon yn cyflwyno 'darlun cywir a theg' ac mae'r adroddiad wedi'i gyfyngu i'r materion hynny a nodir yn y datganiad isod.

Datganiad yr archwiliwr annibynnol

Rwyf wedi cwblhau fy archwiliad. Gallaf gadarnhau nad oes unrhyw fater o bwys wedi dod i fy sylw mewn perthynas â'r archwiliad sy'n rhoi rheswm i mi gredu:-

- (1) nad yw cofnodion cyfrifo mewn perthynas â'r Ymddiriedolaeth wedi cael eu cadw'n unol ag Adran 130 y Ddeddf; neu
- (2) nad yw'r cyfrifon yn cyd-fynd â'r cofnodion hynny; neu
- (3) nad yw'r cyfrifon yn cydymffurfio gyda'r gofynion perthnasol o ran ffurf a chynnwys y cyfrifon a nodir yn Rheoliadau Elusennol (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 ac eithrio unrhyw ofyniad bod y cyfrifon yn 'adlewyrchiad cywir a theg' sydd ddim yn fater a ystyrir fel rhan o archwiliad annibynnol.

Nid oes gennyf unrhyw bryderon ac nid wyf wedi dod ar draws unrhyw faterion eraill mewn perthynas â'r archwiliad y dylid dwyn sylw atynt yn yr adroddiad hwn er mwyn sicrhau y gellir deall y cyfrifon yn iawn.

Mr Brian Hughes
A Hughes-Jones, Dyson and Co.
Capel Moreia
De Penrallt
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1NS

Arwyddwyd _____ Dyddiad: _____

DATGANIAD O WEITHGAREDDAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
31 MAWRTH 2017

					31.3.17	31.3.16
	Nodiadau	Cronfeydd anghyfyngedig £	Cronfeydd cyfyngedig £	Cronfeydd waddol £	Cyfanswm cronfeydd £	Cyfanswm cronfeydd £
Incwm a gwaddol o :						
Incwm buddsoddi	2	-	3,943	134,694	138,637	106,023
Cyfanswm Incwm		-	3,943	134,694	138,637	106,023
Gwariant ar :						
Rheoli buddsoddiad	3	-	-	53,184	53,184	195,114
Gweithgareddau Elusennol	4	-	1,000	-	1,000	-
Costau Cefnogi	5	-	1,080	10,641	11,721	11,573
Cyfanswm Gwariant		-	2,080	63,825	65,905	206,687
Enillion/(colledion) net ar fuddsoddiadau			15,892	14,238	30,130	12,791
Incwm /(Gwariant) Net		-	17,755	85,107	102,862	87,873
Eitem eithriadol: Amhariad		-	-	446,203	446,203	-
Incwm (Gwariant) Net ar ôl eitemau eithriadol		-	17,755	361,096	343,341	87,873
Symuniadau Net ar Gronfeydd		-	17,755	361,096	343,341	87,873
Cysoni Cronfeydd Cyfanswm cronfeydd a ddygwyd ymlaen		-	429,998	2,749,222	3,179,220	3,267,093
Cyfanswm cronfeydd wedi'u cario drosodd		-	447,753	2,388,126	2,835,879	3,179,220

MANTOLEN AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
31 MAWRTH 2017

	Nodiadau	Cronfeydd anghyfyngedig	Cronfeydd cyfyngedig	Cronfeydd waddol	31.3.17 Cyfanswm cronfeydd	31.3.16 Cyfanswm cronfeydd
		£	£	£	£	£
Buddsoddiadau a restrwyd neu a fasnachwyd ar gyfnewidfa stoc gydnanyddedig	7a	-	107,231	153,593	260,824	223,504
Eiddo y buddsoddwyd ynddynt - Ystâd David Hughes	7b	-	-	2,416,550	2,416,550	2,184,398
Cyfanswm Asedau Sefydlog		-	107,231	2,570,143	2,677,374	2,407,902
Asedau Cyfredol						
Dyledwyr	8	-	-	67,382	67,382	42,439
Arian yn y banc ac mewn llaw	9	-	343,077	- 239,779	103,298	792,324
Cyfanswm Asedau Cyfredol		-	343,077	- 172,397	170,680	834,763
Rhwymedigaethau Credydwyr: Symiau'n ddyledus mewn blwyddyn	10	-	2,555	9,620	12,175	63,445
Asedau Cyfredol Net neu (Rwymedigaethau)		-	340,522	- 182,017	158,505	771,318
Credydwyr: Symiau'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn		-	-	-	-	-
Darpariaethau ar gyfer Rhwymedigaethau		-	-	-	-	-
Cyfanswm Asedau Net neu Rwymedigaethau		-	447,753	2,388,126	2,835,879	3,179,220
Cronfeydd yr Elusen	11a & 11b					
Cronfeydd Gwaddol		-	-	2,388,126	2,388,126	2,749,222
Cronfeydd Incwm Cyfyngedig		-	447,753	-	447,753	429,998
Cyfanswm Cronfeydd Elusennol		-	447,753	2,388,126	2,835,879	3,179,220

Arwyddwyd y datganiadau ariannol gan Bennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 o dan awdurdod dirprwyedig

Arwyddwyd: _____ Dyddiad: _____

MR R MARC JONES CPFA
PENNAETH SWYDDOGAETH (ADNODDAU)/SWYDDOG ADRAN 151

NODIADAU I'R DATGANIAD ARIANNOL AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
31 MAWRTH 2017

1. POLISIÂU CYFRIFYDDU

Sail cyfrifyddu

Paratowyd y datganiadau ariannol dan yr arfer cost hanesyddol ac eithrio buddsoddiadau, sy'n cael eu cynnwys ar sail eu gwerth ar y farchnad, fel yr addaswyd drwy ailbrisio asedau penodol ac yn unol â'r SORP Elusennau (FRS102) (a ddaeth i rym Ionawr 2015), Deddf Elusennau 2011 a gofynion y Datganiad o'r Arfer a Argymhellir, Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau.

Adnoddau a dderbyniwyd

Caiff yr holl adnoddau a dderbynnir eu cydnabod unwaith y mae gan yr elusen hawl i'r adnoddau, ei bod yn sicr y derbynnir yr adnoddau ac y gellir mesur gwerth ariannol yr adnoddau a dderbynnir yn ddigon dibynadwy.

Adnoddau a wariwyd

Cyfrifir gwariant ar sail gronnu ac mae wedi'i ddosbarthu o dan benawdau sy'n cyfuno'r holl gostau sy'n gysylltiedig â'r categori. Pan na ellir priodoli'r costau'n uniongyrchol o dan benawdau penodol, maent wedi eu dyrannu i weithgareddau ar sail sy'n gyson â'r defnydd o adnoddau.

Costau cynhyrchu arian

Mae costau cynhyrchu arian yn gyson â chostau rheoli buddsoddiad.

Eiddo y buddsoddiwyd ynddynt

Dangosir eiddo y buddsoddiwyd ynddynt ar sail y prisiad mewnol mwyaf diweddar. Caiff unrhyw warged cyfun neu ddiffyg ariannol yn sgil newidiadau mewn gwerth ar y farchnad ei drosglwyddo i'r gronfa waddol.

Treth

Mae'r elusen wedi'i heithrio rhag treth ar ei gweithgareddau elusennol.

Treth ar Werth

Gall yr elusen hawlio Treth ar Werth yn ôl trwy ei hymddiriedolwr, Cyngor Sir Ynys Môn, felly, lle mae'n briodol, dangosir gwariant yn net o Dreth ar Werth.

Strwythur y gronfa

Mae gan yr elusen dair cronfa, un gronfa waddol a dwy gronfa gyfyngedig.

Ystâd Elusennol David Hughes (Cronfa Waddol)

Mae'r gronfa hon yn casglu rhenti o'r eiddo y buddsoddiwyd ynddynt a llog ar ei buddsoddiadau. Caiff costau rheoli a gweinyddu'r ystâd eu didynnu o'r rhenti er mwyn cyfrifo'r incwm net am y flwyddyn y gellir ei ddosbarthu.

Gwneir taliad o chwarter yr incwm net i elusen heb gysylltiad, "Elusen y Tlodion David Hughes" i ddibenion yn gysylltiedig â lliniaru tlodi yng nghymuned Llantrisant.

Mae gweddill yr incwm yn ffurfio Cronfa Addysg Bellach Ynys Môn, sy'n cael ei rhannu'n ddwy.

Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn 1/3 (Cronfa Gyfyngedig)

Mae traean o Gronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn cael ei dyrannu i ddarparu budd arbennig o unrhyw fath, nad yw fel arfer yn cael ei ddarparu gan yr Awdurdod i helpu disgyblion hŷn i offen eu cyrsiau yn unrhyw un o'r ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynllun - y pum ysgol uwchradd a gynhelir gan y Cyngor Sir.

Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn 2/3 (Cronfa Gyfyngedig)

Mae'r ddwy ran o dair sy'n weddill o Gronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn ar gael i rai o dan 25 oed, sydd wedi mynychu unrhyw un o'r ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynllun am o leiaf ddwy flynedd, ag angen cymorth ariannol arnynt ar gyfer Addysg Bellach neu Uwch neu hyfforddiant. Nid oes gan yr elusen unrhyw incwm anghyfyngedig.

Asedau sefydlog y buddsoddwyd ynddynt

Caiff buddsoddiadau eu datgan ar sail eu gwerth ar y farchnad ar ddyddiad y fantolen. Mae datganiad y gweithgareddau ariannol yn cynnwys enillion a cholledion net yn codi o ailbrisio a gwarediadau drwy'r flwyddyn.

Enillion a cholledion a wireddwyd

Mae'r holl enillion a cholledion yn cael eu cynnwys ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol wrth iddynt godi. Caiff enillion a cholledion a wireddwyd ar fuddsoddiadau eu cyfrifo fel y gwahaniaeth rhwng enillion gwerthiant a gwerth y farchnad agored (dyddiad prynu os yw'n hwyrach). Caiff enillion a cholledion na wireddwyd eu cyfrifo fel y gwahaniaeth rhwng gwerth y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn a gwerth y farchnad agored (dyddiad prynu os yw'n hwyrach). Nid yw enillion a wireddwyd ac na wireddwyd wedi'u nodi ar wahân yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

2. INCWM BUDDSODDI

Incwm Buddsoddi	Cronfeydd Cyfyngedig	Cronfeydd Gwaddol	Cyfanswm 31.03.17	Cyfanswm 31.03.16
	£	£	£	£
Rhenti a dderbyniwyd	-	100,456	100,456	85,119
Trethi dŵr - ad-daliadau	-	3,968	3,968	4,791
Incwm arall o Ystâd David Hughes	-	26,663	26,663	6,028
Difidendau a llog buddsoddiad	2,983	4,278	7,261	7,241
Llog arall	960	671	289	2,844
Cyfanswm Incwm Buddsoddi	3,943	134,694	138,637	106,023

3. COSTAU RHEOLI BUDDSODDIAD

Costau Rheoli Buddsoddiad	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	Cyfanswm 31.03.17 £	Cyfanswm 31.03.16 £
Trwsio a Chynnal a Chadw Ystâd David Hughes	-	25,019	25,019	156,241
Taliadau Dŵr	-	6,130	6,130	11,683
Gwasanaethau Proffesiynol	-	22,035	22,035	27,067
Costau eraill i eiddo	-	-	-	2,680
Ffioedd Rheoli Buddsoddiadau - buddsoddiadau ar wahân i eiddo	-	-	-	(2,557)
Cyfanswm Costau Rheoli Buddsoddiad	-	53,184	53,184	195,114

4. GWEITHGAREDDAU ELUSENNOL

Gwariant Elusennol	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	Cyfanswm 31.03.17 £	Cyfanswm 31.03.16 £
Cyfraniad o 25% o wariant net i Elusen y Tlodion David Hughes	-	-	-	-
Grantiau Addysg i Unigolion	1,000	-	1,000	-
Cyfanswm Gwariant Elusennol	1,000	-	1,000	-

Mae'r Ymddiriedolaeth yn defnyddio'r eithriad a ganiateir o dan y Gyfraith Elusen a'r SORP i gadw enwau'r rhai sy'n derbyn grant yn gyfrinachol.

5. COSTAU CEFNOGI

Costau Cefnogi	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	Cyfanswm 31.03.17 £	Cyfanswm 31.03.16 £
Costau gweinyddu a rheoli eiddo	-	8,250	8,250	8,250
Costau cyfrifo a cefnogi	655	1,966	2,621	2,373
Tâl yr Archwiliwr Annibynnol	425	425	850	950
Cyfanswm Costau Cefnogi	1,080	10,641	11,721	11,573

6. TÂL A BUDDION YR YMDDIRIEDOLWYR

Costau'r Ymddiriedolwyr

Ni thalwyd costau unrhyw ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2017 nac am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2016. Mae hyn yn gysylltiedig â'r Ymddiriedolwr, hynny yw, aelodau'r Pwyllgor Gwaith ac Uwch Dîm Arweinyddiaeth Cyngor Sir Ynys Môn yn gweithredu ar ei ran. Gweler y nodyn parti cysylltiedig mewn cysylltiad â'r ffioedd a dalwyd i'r ymddiriedolwr corfforaethol am gostau ariannu a gweinyddu'r eiddo.

7. BUDDSODDIADAU

Enillion / (colledion) net	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	Cyfanswm 31.03.17 £	Cyfanswm 31.03.16 £
Enillion / (colledion) ar Gronfeydd Buddsoddi a restrwyd	15,892	21,428	37,320	- 8,967
Enillion(colledion) ar Eiddo y Buddsoddwyd ynddynt	-	7,190	7,190	21,758
Cyfanswm Enillion/(colledion) net	15,892	14,238	30,130	12,791

7a. BUDDSODDIADAU A RESTRWYD NEU A FASNACHWYD AR GYFNEWIDFA STOC GYDNABYDDEDIG

Buddsoddiadau a restrwyd neu a fasnachwyd ar gyfnewidfa stoc gydnabyddedig	31.03.17 £	31.03.16 £
Gwerth y Farchnad		
Ar 1 Ebrill	223,504	232,471
Ychwanegiadau	-	-
Gwarediadau	-	-
Ailbrisio	37,320	- 8,967
Trosglwyddiadau	-	-
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth	260,824	223,504

Nid oedd unrhyw asedau buddsoddi y tu allan i'r Deyrnas Unedig.

Mae'r buddsoddiadau'n bennaf yng Nghronfeydd Buddsoddi Cyffredin Charinco a Charishare gyda daliadau bach mewn giltiau ac acwiti. Dangosir buddsoddiadau ar sail eu gwerth ar y farchnad, y gwerth hanesyddol yw £67,029.

7b. EIDDO Y BUDDSODDWYD YNDDYNT

Eiddo y buddsoddwyd ynddynt	31.03.17 £	31.03.16 £
Gwerth y Farchnad		
Ar 1 Ebrill	2,184,398	2,187,000
Ychwanegiadau	710,545	-
Llai Gwarediadau	14	2,602
Llai Amhariadau	446,203	-
Enillion(colledion) Ailbrisio	(32,176)	-
Trosglwyddiadau	-	-
Gwerth llyfr ar 31 Mawrth	2,416,550	2,184,398

Mae Gwaddol David Hughes yn cynnwys 16 fferm a 2 ddarn o dir, gyda chyfanswm o 1,156.47 o erwau. Yn ystod y flwyddyn, gwerthwyd darn bach o dir yn Nhyddyn Gyfer ac, o ganlyniad, sicrhawyd cyfalaf o £25k. Enillodd yr ymddiriedolaeth bron i £25k drwy werthu'r tir hwn. Hefyd, prynodd yr elusen Fferm Hendre am £264k yn cynnwys costau prynu. Mae hyn yn gwneud y mwyaf o'r daliad yn Hendre i'r dyfodol. Hefyd, cynhaliwyd rhaglen adnewyddu a arweiniodd at wariant o £446k ac fe'i cwblhawyd yn sylweddol yn ystod y flwyddyn.

Prisiwyd yr Ystâd ym Mawrth 2017 a chyfanswm y gwerth oedd £2,416,550 ar sail defnydd presennol gan Barry Wyn Jones, Prisiwr Mewnol Ystadau Cyngor Sir Ynys Môn .

8. DYLEDWYR: SYMIAU'N DDYLEDUS MEWN BLWYDDYN

Dyledwyr: Symiau'n ddyledus mewn blwyddyn	31.03.17 £	31.03.16 £
Symiau y gellir eu hadennill mewn contractau	67,382	42,439
Cyfanswm Dyledwyr	67,382	42,439

9. ARIAN YN Y BANC

Mae hyn yn cynrychioli'r balans o fewn y cronfeydd ariannol a gedwir gan Gyngor Sir Ynys Môn ar ran Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn.

Arian yn y banc	Ymddiriedolaeth Addysg Bellach 1/3 £	Ymddiriedolaeth Addysg Bellach 2/3 £	Ystâd Elusennol David Hughes £	31.3.17 Cyfanswm Cronfeydd £	31.3.16 Cyfanswm Cronfeydd £
Adneuon banc	205,294	137,783	239,779	103,298	792,324

10. CREDYDWYR: SYMIAU'N DDYLEDUS MEWN BLWYDDYN

Credydwy'r: Symiau'n dyledus mewn blwyddyn	31.03.17 £	31.03.16 £
Credydwy'r eraill	12,175	63,445
Cyfanswm Credydwy'r	12,175	63,445

Mae gostyngiad sylweddol mewn credydwy'r ar 31 Mawrth 2017 o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Y rheswm am hyn yw bod nifer sylweddol o anfonebau am waith trwsio a chynnal a chadw heb eu talu ar 31 Mawrth 2016. Cwblhawyd yn sylweddol y rhaglen drwsio ac adnewyddu yn ystod 2016/17 ac, o ganlyniad, roedd anfonebau credydwy'r gwerth is heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn.

11. SYMUDIAD CRONFEYDD

11a.

Symudiad Cronfeydd	Ar 01/04/16 £	Symudiad Cronfeydd Net £	Ar 31.03.17 £
Ymddiriedolaeth Addysg Bellach $\frac{1}{3}$	265,778	13,603	279,381
Ymddiriedolaeth Addysg Bellach $\frac{2}{3}$	164,221	4,152	168,373
Cronfeydd Cyfyngedig	429,999	17,755	447,754
Ystâd Elusenol David Hughes	2,749,221	- 361,096	2,388,125
Cyfanswm Cronfeydd	2,749,220	- 343,341	2,835,879

11b. Mae symudiad net mewn cronfeydd, sydd wedi'u cynnwys uchod fel a ganlyn :-

Symudiad net mewn cronfeydd wedi'u cynnwys yn yr uchod yw:	Adnoddau Incwm £	Gwariant £	Enillion a Cholledion £	Symudiad Cronfeydd £
Ymddiriedolaeth Addysg Bellach $\frac{1}{3}$	2,598	- 540	11,545	13,603
Ymddiriedolaeth Addysg Bellach $\frac{2}{3}$	1,345	- 40	4,347	4,152
Cronfeydd Cyfyngedig	3,943	- 2,080	15,892	17,755
Ystâd Elusenol David Hughes	134,694	- 510,028	14,238	- 361,096
Cyfanswm Cronfeydd	138,637	- 512,108	30,130	-343,341

12. DATGELIADAU PARTI CYSYLLTIEDIG

Cyngor Sir Ynys Môn

Mae Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn cael ei gweinyddu gan Gyngor Sir Ynys Môn. Codwyd ffi weinyddol o £8,250 (£8,250 yn 2015/16) gan y Cyngor ar gyfer gweinyddu Ystâd David Hughes. Hefyd, codwyd ffi lywodraethu a rheolaeth ariannol o £2,621 ar yr ymddiriedolaeth. Felly, roedd cyfanswm ffioedd ariannol a gweinyddol a ad-dalwyd gan y cyngor yn £10,871. Darparwyd Gwasanaethau Pensaernïol mewn perthynas â thrwsio ac adnewyddu'r Ystâd yn fewnol a chodwyd £22,035 ar yr ymddiriedolaeth yn 2016/17 (£21,833 yn 2015/16).

Oherwydd natur gwaith yr elusen ac oherwydd mai Cyngor Sir Ynys Môn yw'r unig ymddiriedolwr, mae'n anochel y bydd trafodion ariannol yn digwydd gyda sefydliadau sy'n gysylltiedig â'r Cyngor a'i staff. Rhaid i'r holl drafodion sy'n ymwneud â sefydliadau y mae gan Gyngor Sir Ynys Môn ddiddordeb ynddynt eu cynnal hyd braich. Mae gan y Cyngor bolisi bod yn rhaid i bob Cynghorydd ac aelodau'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth ddatgan diddordeb os digwydd trafodion gan barti cysylltiedig.

**CRONFA YMDDIRIEDOLAETH ADDYSG
BELLACH YNYS MÔN**

ANGLESEY FURTHER EDUCATION TRUST FUND

**ADRODDIAD BLYNYDDOL A
CHYFRIFON**

**ANNUAL REPORT AND
ACCOUNTS**

2016/2017

**Rhif Cofrestru Elusen / Charity Registration No.
525254**

CYNNWYS Y DATGANIAD ARIANNOL AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
31 MAWRTH 2017

	Tudalen
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr	1-4
Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol	5
Datganiad Gweithgareddau Ariannol	6
Mantolen	7
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	8-13

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
AR 31 MAWRTH 2017

Mae'r ymddiriedolwyr yn cyflwyno eu hadroddiad gyda datganiadau ariannol yr elusen am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2017. Mae'r ymddiriedolwyr wedi mabwysiadu darpariaethau'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir (SORP) 'Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau' sy'n berthnasol i elusennau wrth baratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safonau Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (FRS102) sy'n weithredol o 1 Ionawr 2015.

MANYLION CYFREITHIOL A GWEINYDDOL

Rhif Cofrestru Elusen:

525254

Cyfeiriad y Brif Swyddfa:

Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfa'r Sir
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW

Ymddiriedolwr:

Unig ymddiriedolwr Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yw Cyngor Sir Ynys Môn a gweinyddwyd gweithgareddau'r Ymddiriedolaeth ar ei rhan gan y Cyngor Sir.

Archwiliwr Annibynnol

Mr Brian Hughes
A. Hughes-Jones, Dyson & Co
Capel Moreia
De Penrallt
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1NS

STRWYTHUR, LLYWODRAETHU A RHEOLI

Dogfen lywodraethu:

Rheolir yr elusen gan ei dogfen lywodraethu, gweithred ymddiriedolaeth, ac mae'n ymgorffori elusen anghorfforaethol.

Rheoleiddir Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn gan gynllun a wnaed gan y Bwrdd Addysg ar 23 Mawrth 1939 ac fe'i haddaswyd yn sylweddol gan gynllun a wnaed ar 18 Gorffennaf 1960. Mae'r rhain yn nodi'r dyletswyddau, y pwerau a'r amodau sy'n sail i'r Ymddiriedolaeth weithredu arni.

Recriwtio a phenodi ymddiriedolwyr newydd:

Cyngor Sir Ynys Môn yw unig ymddiriedolwr Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn. Mae'r elusen yn cael ei rhedeg gan Bwyllgor Gwaith y Cyngor.

Mae ymddiriedolwyr newydd yn cael eu briffio ynghylch eu cyfrifoldebau cyfreithiol o dan gyfraith elusen, cynnwys y ddogfen lywodraethu a'r broses gwneud penderfyniadau. Nodir ac ymdrinnir yn fewnol ag anghenion hyfforddiant gan ymddiriedolwyr presennol a swyddogion y Cyngor.

Strwythur y sefydliad:

Cyngor Sir Ynys Môn yw unig ymddiriedolwr Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn a gweinyddir gweithgareddau'r Ymddiriedolaeth ar ei rhan gan y Cyngor Sir.

Dyma strwythur y sefydliad:-

- Mae Pwyllgor Gwaith y Cyngor yn gweithredu fel yr Ymddiriedolwr.
- Mae gan Bennaeth Gwasanaeth (Dysgu Gydol Oes) y Cyngor ar y cyd â Deilydd Portffolio Dysgu Gydol Oes awdurdod dirprwyedig i ddyrannu'r grantiau blynyddol.
- Mae gan Bennaeth Gwasanaeth (Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) y Cyngor ar y cyd â Deilydd Portffolio Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo awdurdod dirprwyedig i reoli cytundebau tenantiaeth a gosod rhenti'r portffolio eiddo (Gwaddol David Hughes).
- Bydd Pwyllgor Gwaith y Cyngor yn cymeradwyo cyfrifon yr Ymddiriedolaeth a dirprwyir awdurdod i arwyddo Cyfrifon Blynyddol yr Ymddiriedolaeth i'r Swyddog Adran 151.

Arweinwyr strategol y Cyngor Sir oedd:-

- Prif Weithredwr – Dr Gwynne Jones
- Dirprwy Brif Weithredwr – Annwen Morgan
- Dirprwy Brif Weithredwr – Caroline Turner
- Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 – Marc Jones
- Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) a Swyddog Monitro – Lynn Ball

Partïon cysylltiedig:

Oherwydd natur gwaith yr elusen a gan mai Cyngor Sir Ynys Môn yw unig ymddiriedolwyr yr elusen, mae'n anochel y bydd trafodion busnes yn cael eu cynnal gyda sefydliadau sy'n gysylltiedig â'r Cyngor a'i staff. Rhaid i'r holl drafodion busnes sy'n ymwneud â sefydliadau y gallai Cyngor Sir Ynys Môn fod â diddordeb ynddynt hyd braich. Mae gan y cyngor bolisi sy'n nodi bod yn rhaid i bob ymddiriedolwr ddatgan diddordeb os bydd trafodion yn ymwneud â pharti cysylltiedig.

Rheoli risg:

Adolygwyd y prif risgiau, y mae'r Ymddiriedolaeth yn agored iddynt, fel y nodwyd gan yr Ymddiriedolwr, a sefydlwyd systemau neu weithdrefnau i reoli'r risg.

AMCANION A GWEITHGAREDDAU

Nodau ac amcanion:

Mae'r Gronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn cynnwys tair cronfa: Gwaddol David Hughes, Cronfa Addysg Bellach Ynys Môn 1/3 a Chronfa Addysg Bellach Ynys Môn 2/3 sy'n darparu budd addysgol penodol.

Ystâd Elusennol David Hughes (Cronfa Waddol):

Mae'r gronfa hon yn casglu rhenti gan yr eiddo y buddsoddwyd ynddynt a llog ar ei fuddsoddiadau. Caiff costau rheoli a gweinyddu'r ystâd eu didynnu o'r rhenti a dderbynnir i gael yr incwm net am y flwyddyn y gellir ei ddosbarthu neu gwariant net.

Gwneir taliad o chwarter yr incwm net i elusen heb gysylltiad, "Elusen y Tlodion David Hughes" i liniaru tlodi yng nghymuned Llantrisant. Mae gweddill yr incwm yn mynd i Gronfa Addysg Bellach Ynys Môn:-

Cronfeydd Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn:

Caiff traean o'r Gronfa Gyffredinol ei dyrannu i ddarparu budd arbennig o unrhyw fath, nad yw fel arfer yn cael ei ddarparu gan yr Awdurdod, i helpu disgyblion hŷn i orffen eu cyrsiau yn unrhyw un o'r ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynllun – y pum ysgol uwchradd a gynhelir gan y Cyngor Sir. Mae'r ddwy ran o dair sy'n weddill yn y Gronfa Gyffredinol ar gael i rai o dan 25 oed, sydd wedi mynychu unrhyw un o'r ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynllun am o leiaf ddwy flynedd, ag angen cymorth ariannol arnynt ar gyfer Addysg Bellach neu Uwch neu hyfforddiant. Nid yw'r ymddiriedolaeth wedi dyfarnu unrhyw grantiau am nifer o flynyddoedd. Fodd bynnag, mae gweithdrefnau'n cael eu hadolygu ac mae'r ymddiriedolaeth wedi dechrau dyfarnu grantiau i unigolion cymwys yn ystod 2016/17. Bydd y rhain wedi helpu'r unigolion i barhau mewn Addysg Bellach neu Uwch neu Hyfforddiant.

Dyrannu grantiau:

Dyrennir grantiau i unigolion sydd wedi mynychu neu sy'n mynychu un o'r pum ysgol uwchradd a gynhelir gan y Cyngor Sir sy'n cwrdd â'r meini prawf uchod.

Budd cyhoeddus:

Mae'r ymddiriedolwyr yn cadarnhau eu bod wedi cyfeirio at y canllawiau sydd yng nghanllaw cyffredinol Comisiynydd yr Elusen ar fudd cyhoeddus wrth adolygu nodau ac amcanion yr elusen ac wrth gynllunio gweithgareddau i'r dyfodol a phennu'r broses dyrannu grantiau.

CYFLAWNIAD A PHERFFORMIAD

Gweithgareddau elusennol:

Mae'r elusen wedi parhau i ddiogelu asedau'r ymddiriedolaeth.

Mae'r elusen wedi bod trwy gyfnod o atgyfnerthu ac mae wedi bod yn arbed arian i'w ail-fuddsoddi yn ei bortffolio eiddo sy'n mynd yn hŷn. Trwy gynnal y cyfnod atgyfnerthu hwn, bydd asedau'r elusen ar gael i ddarparu incwm am flynyddoedd i ddod i'w buddiolwyr yn y dyfodol. Yn ystod y flwyddyn, mae'r elusen wedi dechrau rhaglen drwsio ac adnewyddu sylweddol i Ystâd David Hughes. Bydd hyn yn golygu bod nifer o adeiladau fferm mewn cyflwr mwy addas. Mae'r rhaglen hon yn parhau yn 2016/17 ac wedi hynny.

ADOLYGIAD ARIANNOL

Perfformiad Ariannol:

Roedd gan yr elusen ddiffyg net o £343,341 yn ystod y flwyddyn yn bennaf yn sgil y rhaglen drwsio helaeth i Ystâd David Hughes y soniwyd amdani uchod.

Cyfanswm cronfeydd ar 31 Mawrth 2017 oedd £2,835,879, gyda'r holl gronfeydd yn gyfyngedig.

Prif ffynonellau ariannu:

Prif ffynonellau ariannu'r elusen yw incwm rhenti gan denantiaid ac incwm buddsoddi ar ffurf difidendau llog buddsoddiadau neu log ar adneuon.

Polisi buddsoddi ac amcanion:

Mae gan yr elusen bortffolio eiddo sylweddol sy'n mynd yn hŷn a bydd angen buddsoddi'n sylweddol. Mae ymddiriedolwr yr elusen wedi bod trwy gyfnod atgyfnerthu er mwyn cynhyrchu'r cronfeydd ariannol angenrheidiol i ail-fuddsoddi yn ei hasedau. Hefyd, mae'r elusen yn cadw tua 10% o'i Chyfanswm Asedau Sefydlog mewn Cronfeydd Buddsoddi, sy'n cynhyrchu difidend ac incwm llog.

Cynlluniau ar gyfer y Dyfodol

Mae Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn fusnes gweithredol i'r dibenion elusennol a nodwyd uchod.

DATGANIAD CYFRIFOLDEB YR YMDDIRIEDOLWYR

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a'r datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig (Arfer Cyfrifyddu Cymeradwy'r Deyrnas Unedig).

Mae'n ofynnol yn ôl y gyfraith sy'n berthnasol i elusennau yng Nghymru a Lloegr, y Ddeddf Elusennau, Rheoliadau Elusen (Cyfrifon ac Adroddiadau) a darpariaethau'r weithred ymddiriedolaeth fod yr ymddiriedolwyr yn paratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob flwyddyn ariannol sy'n rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa bresennol yr elusen ac o'r adnoddau a dderbyniwyd ac o'r defnydd a wnaed o adnoddau, yn cynnwys incwm a gwariant, yr elusen am y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hynny, rhaid i'r ymddiriedolwyr:-

- ddewis polisiâu cyfrifyddu addas ac yna'n cymhwyso'n gyson;
- dilyn y dulliau a'r egwyddorion yn y SORP Elusennau;
- llunio barn ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn synhwyrol;
- paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol oni bai ei bod yn amhriodol tybio y bydd y cwmni elusennol yn parhau i weithredu.

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu cywir sy'n datgelu gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol yr elusen ac er mwyn eu galluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r Ddeddf Elusennau, Rheoliadau Elusen (Cyfrifon ac Adroddiadau) a darpariaethau'r weithred ymddiriedolaeth. Maent hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedau'r elusen a gan hynny am gymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

Arwyddwyd gan Bennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 o dan awdurdod dirprwyedig ar ran yr ymddiriedolaeth:

.....
Mr R Marc Jones CPFA
Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151

Dyddiad:

ADRODDIAD YR ARCHWILIWR ANNIBYNNOL I'R YMDDIRIEDOLWYR O GRONFA ADDYSG BELLACH YNYS MÔN

Rwy'n adrodd i'r Ymddiriedolwyr ar gyfrifon yr Ymddiriedolaeth am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2017, a nodir ar dudalennau 7 i 14.

Priod gyfrifoldebau'r ymddiriedolwyr a'r archwiliwr

Ymddiriedolwyr yr elusen sy'n gyfrifon am baratoi'r cyfrifon. Mae ymddiriedolwyr yr elusen yn ystyried nad oes angen archwiliad eleni o dan Adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 (Deddf 2011) a bod angen cynnal archwiliad annibynnol. Mae'r elusen yn paratoi cyfrifon ar y cyd ac rwy'n gymwysedig i gynnal yr archwiliad gan fy mod yn aelod cymwysedig o Sefydliad y Cyfrifwyr Siartredig yng Nghymru a Lloegr.

Fy nghyfrifoldeb yw:-

- archwilio'r cyfrifon o dan Adran 145 o Ddeddf 2011;
- dilyn gweithdrefnau yn y Cyfarwyddiadau Cyffredinol a roddwyd gan y Comisiwn Elusennol o dan Adran 145(5) o Ddeddf 2011; a
- datgan p'un ai y tynnwyd fy sylw at faterion penodol.

Sail adroddiad yr archwiliwr annibynnol

Cynhaliwyd fy archwiliad yn unol â'r Cyfarwyddiadau Cyffredinol a roddwyd gan y Comisiwn Elusennol. Mae archwiliad yn cynnwys adolygiad o'r cofnodion cyfrifon a gadwyd gan yr elusen ac yn cymharu'r cyfrifon a gyflwynwyd â'r cofnodion hynny. Mae hefyd yn cynnwys ystyried unrhyw eitemau neu ddatgeliadau anarferol yn y cyfrifon, ac yn ceisio esboniad gennych chi fel ymddiriedolwyr ynghylch unrhyw faterion o'r fath. Nid yw'r gweithdrefnau a gynhaliwyd yn darparu'r holl dystiolaeth y byddai ei hangen mewn archwiliad ac, o ganlyniad, ni roddir unrhyw farn p'un ai a yw'r cyfrifon yn cyflwyno 'darlun cywir a theg' ac mae'r adroddiad wedi'i gyfyngu i'r materion hynny a nodir yn y datganiad isod.

Datganiad yr archwiliwr annibynnol

Rwyf wedi cwblhau fy archwiliad. Gallaf gadarnhau nad oes unrhyw fater o bwys wedi dod i fy sylw mewn perthynas â'r archwiliad sy'n rhoi rheswm i mi gredu:-

- (1) nad yw cofnodion cyfrifo mewn perthynas â'r Ymddiriedolaeth wedi cael eu cadw'n unol ag Adran 130 y Ddeddf; neu
- (2) nad yw'r cyfrifon yn cyd-fynd â'r cofnodion hynny; neu
- (3) nad yw'r cyfrifon yn cydymffurfio gyda'r gofynion perthnasol o ran ffurf a chynnwys y cyfrifon a nodir yn Rheoliadau Elusennol (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 ac eithrio unrhyw ofyniad bod y cyfrifon yn 'adlewyrchiad cywir a theg' sydd ddim yn fater a ystyrir fel rhan o archwiliad annibynnol.

Nid oes gennyf unrhyw bryderon ac nid wyf wedi dod ar draws unrhyw faterion eraill mewn perthynas â'r archwiliad y dylid dwyn sylw atynt yn yr adroddiad hwn er mwyn sicrhau y gellir deall y cyfrifon yn iawn.

Mr Brian Hughes
A Hughes-Jones, Dyson and Co.
Capel Moreia
De Penrallt
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1NS

Arwyddwyd _____ Dyddiad: _____

DATGANIAD O WEITHGAREDDAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
31 MAWRTH 2017

					31.3.17	31.3.16
	Nodiadau	Cronfeydd anghyfyngedig £	Cronfeydd cyfyngedig £	Cronfeydd waddol £	Cyfanswm cronfeydd £	Cyfanswm cronfeydd £
Incwm a gwaddol o :						
Incwm buddsoddi	2	-	3,943	134,694	138,637	106,023
Cyfanswm Incwm		-	3,943	134,694	138,637	106,023
Gwariant ar :						
Rheoli buddsoddiad	3	-	-	53,184	53,184	195,114
Gweithgareddau Elusennol	4	-	1,000	-	1,000	-
Costau Cefnogi	5	-	1,080	10,641	11,721	11,573
Cyfanswm Gwariant		-	2,080	63,825	65,905	206,687
Enillion/(colledion) net ar fuddsoddiadau			15,892	14,238	30,130	12,791
Incwm /(Gwariant) Net		-	17,755	85,107	102,862	- 87,873
Eitem eithriadol: Amhariad		-	-	446,203	446,203	-
Incwm (Gwariant) Net ar ôl eitemau eithriadol		-	17,755	- 361,096	- 343,341	- 87,873
Symuniadau Net ar Gronfeydd		-	17,755	- 361,096	- 343,341	- 87,873
Cysoni Cronfeydd Cyfanswm cronfeydd a ddygwyd ymlaen		-	429,998	2,749,222	3,179,220	3,267,093
Cyfanswm cronfeydd wedi'u cario drosodd		-	447,753	2,388,126	2,835,879	3,179,220

MANTOLEN AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
31 MAWRTH 2017

	Nodiadau	Cronfeydd anghyfyngedig	Cronfeydd cyfyngedig	Cronfeydd waddol	31.3.17 Cyfanswm cronfeydd	31.3.16 Cyfanswm cronfeydd
		£	£	£	£	£
Buddsoddiadau a restrwyd neu a fasnachwyd ar gyfnewidfa stoc gydnanyddedig	7a	-	107,231	153,593	260,824	223,504
Eiddo y buddsoddwyd ynddynt - Ystâd David Hughes	7b	-	-	2,416,550	2,416,550	2,184,398
Cyfanswm Asedau Sefydlog		-	107,231	2,570,143	2,677,374	2,407,902
Asedau Cyfredol						
Dyledwyr	8	-	-	67,382	67,382	42,439
Arian yn y banc ac mewn llaw	9	-	343,077	- 239,779	103,298	792,324
Cyfanswm Asedau Cyfredol		-	343,077	- 172,397	170,680	834,763
Rhwymedigaethau Credydwyr: Symiau'n ddyledus mewn blwyddyn	10	-	2,555	9,620	12,175	63,445
Asedau Cyfredol Net neu (Rwymedigaethau)		-	340,522	- 182,017	158,505	771,318
Credydwyr: Symiau'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn		-	-	-	-	-
Darpariaethau ar gyfer Rhwymedigaethau		-	-	-	-	-
Cyfanswm Asedau Net neu Rwymedigaethau		-	447,753	2,388,126	2,835,879	3,179,220
Cronfeydd yr Elusen	11a & 11b					
Cronfeydd Gwaddol		-	-	2,388,126	2,388,126	2,749,222
Cronfeydd Incwm Cyfyngedig		-	447,753	-	447,753	429,998
Cyfanswm Cronfeydd Elusennol		-	447,753	2,388,126	2,835,879	3,179,220

Arwyddwyd y datganiadau ariannol gan Bennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 o dan awdurdod dirprwyedig

Arwyddwyd: _____ Dyddiad: _____

MR R MARC JONES CPFA
PENNAETH SWYDDOGAETH (ADNODDAU)/SWYDDOG ADRAN 151

NODIADAU I'R DATGANIAD ARIANNOL AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
31 MAWRTH 2017

1. POLISIÂU CYFRIFYDDU

Sail cyfrifyddu

Paratowyd y datganiadau ariannol dan yr arfer cost hanesyddol ac eithrio buddsoddiadau, sy'n cael eu cynnwys ar sail eu gwerth ar y farchnad, fel yr addaswyd drwy ailbrisio asedau penodol ac yn unol â'r SORP Elusennau (FRS102) (a ddaeth i rym Ionawr 2015), Deddf Elusennau 2011 a gofynion y Datganiad o'r Arfer a Argymhellir, Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau.

Adnoddau a dderbyniwyd

Caiff yr holl adnoddau a dderbynnir eu cydnabod unwaith y mae gan yr elusen hawl i'r adnoddau, ei bod yn sicr y derbynnir yr adnoddau ac y gellir mesur gwerth ariannol yr adnoddau a dderbynnir yn ddigon dibynadwy.

Adnoddau a wariwyd

Cyfrifir gwariant ar sail gronnus ac mae wedi'i ddosbarthu o dan benawdau sy'n cyfuno'r holl gostau sy'n gysylltiedig â'r categori. Pan na ellir priodoli'r costau'n uniongyrchol o dan benawdau penodol, maent wedi eu dyrannu i weithgareddau ar sail sy'n gyson â'r defnydd o adnoddau.

Costau cynhyrchu arian

Mae costau cynhyrchu arian yn gyson â chostau rheoli buddsoddiad.

Eiddo y buddsoddwyd ynddynt

Dangosir eiddo y buddsoddwyd ynddynt ar sail y prisiad mewnol mwyaf diweddar. Caiff unrhyw warged cyfun neu ddiffyg ariannol yn sgil newidiadau mewn gwerth ar y farchnad ei drosglwyddo i'r gronfa waddol.

Treth

Mae'r elusen wedi'i heithrio rhag treth ar ei gweithgareddau elusennol.

Treth ar Werth

Gall yr elusen hawlio Treth ar Werth yn ôl trwy ei hymddiriedolwr, Cyngor Sir Ynys Môn, felly, lle mae'n briodol, dangosir gwariant yn net o Dreth ar Werth.

Strwythur y gronfa

Mae gan yr elusen dair cronfa, un gronfa waddol a dwy gronfa gyfyngedig.

Ystâd Elusennol David Hughes (Cronfa Waddol)

Mae'r gronfa hon yn casglu rhenti o'r eiddo y buddsoddwyd ynddynt a llog ar ei buddsoddiadau. Caiff costau rheoli a gweinyddu'r ystâd eu didynnu o'r rhenti er mwyn cyfrifo'r incwm net am y flwyddyn y gellir ei ddosbarthu.

Gwneir taliad o chwarter yr incwm net i elusen heb gysylltiad, "Elusen y Tlodion David Hughes" i ddibenion yn gysylltiedig â lliniaru tlodi yng nghymuned Llantrisant.

Mae gweddill yr incwm yn ffurfio Cronfa Addysg Bellach Ynys Môn, sy'n cael ei rhannu'n ddwy.

Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn 1/3 (Cronfa Gyfyngedig)

Mae traean o Gronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn cael ei dyrannu i ddarparu budd arbennig o unrhyw fath, nad yw fel arfer yn cael ei ddarparu gan yr Awdurdod i helpu disgyblion hŷn i offen eu cyrsiau yn unrhyw un o'r ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynllun - y pum ysgol uwchradd a gynhelir gan y Cyngor Sir.

Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn 2/3 (Cronfa Gyfyngedig)

Mae'r ddwy ran o dair sy'n weddill o Gronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn ar gael i rai o dan 25 oed, sydd wedi mynychu unrhyw un o'r ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynllun am o leiaf ddwy flynedd, ag angen cymorth ariannol arnynt ar gyfer Addysg Bellach neu Uwch neu hyfforddiant. Nid oes gan yr elusen unrhyw incwm anghyfyngedig.

Asedau sefydlog y buddsoddwyd ynddynt

Caiff buddsoddiadau eu datgan ar sail eu gwerth ar y farchnad ar ddyddiad y fantolen. Mae datganiad y gweithgareddau ariannol yn cynnwys enillion a cholledion net yn codi o ailbrisio a gwarediadau drwy'r flwyddyn.

Enillion a cholledion a wireddwyd

Mae'r holl enillion a cholledion yn cael eu cynnwys ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol wrth iddynt godi. Caiff enillion a cholledion a wireddwyd ar fuddsoddiadau eu cyfrifo fel y gwahaniaeth rhwng enillion gwerthiant a gwerth y farchnad agored (dyddiad prynu os yw'n hwyrach). Caiff enillion a cholledion na wireddwyd eu cyfrifo fel y gwahaniaeth rhwng gwerth y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn a gwerth y farchnad agored (dyddiad prynu os yw'n hwyrach). Nid yw enillion a wireddwyd ac na wireddwyd wedi'u nodi ar wahân yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

2. INCWM BUDDSODDI

Incwm Buddsoddi	Cronfeydd Cyfyngedig	Cronfeydd Gwaddol	Cyfanswm 31.03.17	Cyfanswm 31.03.16
	£	£	£	£
Rhenti a dderbyniwyd	-	100,456	100,456	85,119
Trethi dŵr - ad-daliadau	-	3,968	3,968	4,791
Incwm arall o Ystâd David Hughes	-	26,663	26,663	6,028
Difidendau a llog buddsoddiad	2,983	4,278	7,261	7,241
Llog arall	960	671	289	2,844
Cyfanswm Incwm Buddsoddi	3,943	134,694	138,637	106,023

3. COSTAU RHEOLI BUDDSODDIAD

Costau Rheoli Buddsoddiad	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	Cyfanswm 31.03.17 £	Cyfanswm 31.03.16 £
Trwsio a Chynnal a Chadw Ystâd David Hughes	-	25,019	25,019	156,241
Taliadau Dŵr	-	6,130	6,130	11,683
Gwasanaethau Proffesiynol	-	22,035	22,035	27,067
Costau eraill i eiddo	-	-	-	2,680
Ffioedd Rheoli Buddsoddiadau - buddsoddiadau ar wahân i eiddo	-	-	-	(2,557)
Cyfanswm Costau Rheoli Buddsoddiad	-	53,184	53,184	195,114

4. GWEITHGAREDDAU ELUSENNOL

Gwariant Elusennol	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	Cyfanswm 31.03.17 £	Cyfanswm 31.03.16 £
Cyfraniad o 25% o wariant net i Elusen y Tlodion David Hughes	-	-	-	-
Grantiau Addysg i Unigolion	1,000	-	1,000	-
Cyfanswm Gwariant Elusennol	1,000	-	1,000	-

Mae'r Ymddiriedolaeth yn defnyddio'r eithriad a ganiateir o dan y Gyfraith Elusen a'r SORP i gadw enwau'r rhai sy'n derbyn grant yn gyfrinachol.

5. COSTAU CEFNOGI

Costau Cefnogi	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	Cyfanswm 31.03.17 £	Cyfanswm 31.03.16 £
Costau gweinyddu a rheoli eiddo	-	8,250	8,250	8,250
Costau cyfrifo a cefnogi	655	1,966	2,621	2,373
Tâl yr Archwiliwr Annibynnol	425	425	850	950
Cyfanswm Costau Cefnogi	1,080	10,641	11,721	11,573

6. TÂL A BUDDION YR YMDDIRIEDOLWYR

Costau'r Ymddiriedolwyr

Ni thalwyd costau unrhyw ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2017 nac am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2016. Mae hyn yn gysylltiedig â'r Ymddiriedolwr, hynny yw, aelodau'r Pwyllgor Gwaith ac Uwch Dîm Arweinyddiaeth Cyngor Sir Ynys Môn yn gweithredu ar ei ran. Gweler y nodyn parti cysylltiedig mewn cysylltiad â'r ffioedd a dalwyd i'r ymddiriedolwr corfforaethol am gostau ariannu a gweinyddu'r eiddo.

7. BUDDSODDIADAU

Enillion / (colledion) net	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	Cyfanswm 31.03.17 £	Cyfanswm 31.03.16 £
Enillion / (colledion) ar Gronfeydd Buddsoddi a restrwyd	15,892	21,428	37,320	- 8,967
Enillion(colledion) ar Eiddo y Buddsoddwyd ynddynt	-	7,190	7,190	21,758
Cyfanswm Enillion/(colledion) net	15,892	14,238	30,130	12,791

7a. BUDDSODDIADAU A RESTRWYD NEU A FASNACHWYD AR GYFNEWIDFA STOC GYDNABYDDEDIG

Buddsoddiadau a restrwyd neu a fasnachwyd ar gyfnewidfa stoc gydnabyddedig	31.03.17 £	31.03.16 £
Gwerth y Farchnad		
Ar 1 Ebrill	223,504	232,471
Ychwanegiadau	-	-
Gwarediadau	-	-
Ailbrisio	37,320	- 8,967
Trosglwyddiadau	-	-
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth	260,824	223,504

Nid oedd unrhyw asedau buddsoddi y tu allan i'r Deyrnas Unedig.

Mae'r buddsoddiadau'n bennaf yng Nghronfeydd Buddsoddi Cyffredin Charinco a Charishare gyda daliadau bach mewn giltiau ac acwiti. Dangosir buddsoddiadau ar sail eu gwerth ar y farchnad, y gwerth hanesyddol yw £67,029.

7b. EIDDO Y BUDDSODDWYD YNDDYNT

Eiddo y buddsoddwyd ynddynt	31.03.17 £	31.03.16 £
Gwerth y Farchnad		
Ar 1 Ebrill	2,184,398	2,187,000
Ychwanegiadau	710,545	-
Llai Gwarediadau	14	2,602
Llai Amhariadau	446,203	-
Enillion(colledion) Ailbrisio	(32,176)	-
Trosglwyddiadau	-	-
Gwerth llyfr ar 31 Mawrth	2,416,550	2,184,398

Mae Gwaddol David Hughes yn cynnwys 16 fferm a 2 ddarn o dir, gyda chyfanswm o 1,156.47 o erwau. Yn ystod y flwyddyn, gwerthwyd darn bach o dir yn Nhyddyn Gyfer ac, o ganlyniad, sicrhawyd cyfalaf o £25k. Enillodd yr ymddiriedolaeth bron i £25k drwy werthu'r tir hwn. Hefyd, prynodd yr elusen Fferm Hendre am £264k yn cynnwys costau prynu. Mae hyn yn gwneud y mwyaf o'r daliad yn Hendre i'r dyfodol. Hefyd, cynhaliwyd rhaglen adnewyddu a arweiniodd at wariant o £446k ac fe'i cwblhawyd yn sylweddol yn ystod y flwyddyn.

Prisiwyd yr Ystâd ym Mawrth 2017 a chyfanswm y gwerth oedd £2,416,550 ar sail defnydd presennol gan Barry Wyn Jones, Prisiwr Mewnol Ystadau Cyngor Sir Ynys Môn .

8. DYLEDWYR: SYMIAU'N DDYLEDUS MEWN BLWYDDYN

Dyledwyr: Symiau'n ddyledus mewn blwyddyn	31.03.17 £	31.03.16 £
Symiau y gellir eu hadennill mewn contractau	67,382	42,439
Cyfanswm Dyledwyr	67,382	42,439

9. ARIAN YN Y BANC

Mae hyn yn cynrychioli'r balans o fewn y cronfeydd ariannol a gedwir gan Gyngor Sir Ynys Môn ar ran Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn.

Arian yn y banc	Ymddiriedolaeth Addysg Bellach 1/3 £	Ymddiriedolaeth Addysg Bellach 2/3 £	Ystâd Elusennol David Hughes £	31.3.17 Cyfanswm Cronfeydd £	31.3.16 Cyfanswm Cronfeydd £
Adneuon banc	205,294	137,783	239,779	103,298	792,324

10. CREDYDWYR: SYMIAU'N DDYLEDUS MEWN BLWYDDYN

Credydwy'r: Symiau'n dyledus mewn blwyddyn	31.03.17 £	31.03.16 £
Credydwy'r eraill	12,175	63,445
Cyfanswm Credydwy'r	12,175	63,445

Mae gostyngiad sylweddol mewn credydwy'r ar 31 Mawrth 2017 o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Y rheswm am hyn yw bod nifer sylweddol o anfonebau am waith trwsio a chynnal a chadw heb eu talu ar 31 Mawrth 2016. Cwblhawyd yn sylweddol y rhaglen drwsio ac adnewyddu yn ystod 2016/17 ac, o ganlyniad, roedd anfonebau credydwy'r gwerth is heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn.

11. SYMUDIAD CRONFEYDD

11a.

Symudiad Cronfeydd	Ar 01/04/16 £	Symudiad Cronfeydd Net £	Ar 31.03.17 £
Ymddiriedolaeth Addysg Bellach $\frac{1}{3}$	265,778	13,603	279,381
Ymddiriedolaeth Addysg Bellach $\frac{2}{3}$	164,221	4,152	168,373
Cronfeydd Cyfyngedig	429,999	17,755	447,754
Ystâd Elusenol David Hughes	2,749,221	- 361,096	2,388,125
Cyfanswm Cronfeydd	2,749,220	- 343,341	2,835,879

11b. Mae symudiad net mewn cronfeydd, sydd wedi'u cynnwys uchod fel a ganlyn :-

Symudiad net mewn cronfeydd wedi'u cynnwys yn yr uchod yw:	Adnoddau Incwm £	Gwariant £	Enillion a Cholledion £	Symudiad Cronfeydd £
Ymddiriedolaeth Addysg Bellach $\frac{1}{3}$	2,598	- 540	11,545	13,603
Ymddiriedolaeth Addysg Bellach $\frac{2}{3}$	1,345	- 40	4,347	4,152
Cronfeydd Cyfyngedig	3,943	- 2,080	15,892	17,755
Ystâd Elusenol David Hughes	134,694	- 510,028	14,238	- 361,096
Cyfanswm Cronfeydd	138,637	- 512,108	30,130	-343,341

12. DATGELIADAU PARTI CYSYLLTIEDIG

Cyngor Sir Ynys Môn

Mae Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn cael ei gweinyddu gan Gyngor Sir Ynys Môn. Codwyd ffi weinyddol o £8,250 (£8,250 yn 2015/16) gan y Cyngor ar gyfer gweinyddu Ystâd David Hughes. Hefyd, codwyd ffi lywodraethu a rheolaeth ariannol o £2,621 ar yr ymddiriedolaeth. Felly, roedd cyfanswm ffioedd ariannol a gweinyddol a ad-dalwyd gan y cyngor yn £10,871. Darparwyd Gwasanaethau Pensaernïol mewn perthynas â thrwsio ac adnewyddu'r Ystâd yn fewnol a chodwyd £22,035 ar yr ymddiriedolaeth yn 2016/17 (£21,833 yn 2015/16).

Oherwydd natur gwaith yr elusen ac oherwydd mai Cyngor Sir Ynys Môn yw'r unig ymddiriedolwr, mae'n anochel y bydd trafodion ariannol yn digwydd gyda sefydliadau sy'n gysylltiedig â'r Cyngor a'i staff. Rhaid i'r holl drafodion sy'n ymwneud â sefydliadau y mae gan Gyngor Sir Ynys Môn ddiddordeb ynddynt eu cynnal hyd braich. Mae gan y Cyngor bolisi bod yn rhaid i bob Cynghorydd ac aelodau'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth ddatgan diddordeb os digwydd trafodion gan barti cysylltiedig.